

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

9.439

Szerző: *Divatipar a száz év előtti*

Cím: *Pest - Budán*

Hely

Idő *1848.4*

Személy

Helyszám

Forrás:

Kossuth és Jókai

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Székesfővárosi házinymoda 1926 — 8891

1946 március 19

Divatipar

a száz év előtti Pest-Budán

Milyen volt a divat száz esztendővel ezelőtt Pest-Budán? Önkéntelenül is felmerül a kérdés, amikor a márciusi felvonulások páratlanul lelkes tömegeit nézzük. Milyen ruhát viseltek azok a tömegek, akik a száz év előtti megmozdulások élő szereplői voltak?

Ahogy régi naplók jegyzeteit olvassuk, kiderül belőlük, hogy a divat már akkor sem volt egységes. II. József uralkodása után bekövetkezett nemzeti visszahatás a magyar viseletet hozta újra divatba, de azért a nyugati és a keleti befolyás is érvényesült, a „francus, anglus, bécsi és lengyel mód”.

Bekecs, mente, dolmány

Magyar viselet volt a bekecs, a mente, dolmány, attila, csizmához és topánkhöz egyaránt viselhető magyaros nadrág, kalpag vagy darú-tollas pörgekalap. Vidéken gyakori volt a pantallónak zsákszővethől készült változata, a bő és alig bokáig érő „kukoricánadrág”. A polgárság körében a negyvenes években a lehajtott nagygalérá ing lett a nagy divat. Ilyet hordott Kossuth, de inkább Petőfi, ezért róla nevezték el ezt a kihajtatást Petőfi-gallérnak.

A demokratikus szellemű férfiak, így Podmaniczky Frigyes, Kossuth főkortese, frakkban és szűrben járt. Kossuth magyar zekét és cilindert hordott. Jókai magyaros ruhában járt, de a Mencsikov-köpenyeg soha sem hiányzott róla.

Petőfi szintén magyar ruhát viselt és kurtá carbonaró köpenyt. A külföldet járt férfiakon gyakran lehetett látni angol kockás nadrágot, amelyhez magyar topánt, égszínkék, lila, vörös és más rikító színű attilát vagy zekét hordtak.

A lengyel viseletet két emigráns lengyel szabó: Lezsimszky és Libasinszky honosította meg. Ők hozták divatba a lengyelkét.

Fán terem a krinolin

A női divat már nem volt ennyire szerteágazó. A dámák elsősorban darázsderékre fűzött pruszlíkot viseltek, a lányok pártát, az asszonyok gyöngyös főkötőt hordtak.

A krinolin általános kedveltségnek örvendett.

Amint azt a jönevű újságírónak, Vigh Istvánnak egyik írásában olvassuk, a faabroncsra feszített bő szoknyáról kedves „sláger” született száz évvel ezelőtt Pest-Budán, mindenki ezt énekelte:

„Pest-Budán mi a hír, mi a hír?
Fán terem a krinolin, krinolin,
Ne ríjjatok leányok, leányok,
Lesz krinolin szoknyátok,

szoknyátok!”

Valóban fán termett a krinolin szoknya, mert vékony faabroncsra helyezték a varrónők.

Ilyen volt a divat száz évvel ezelőtt Pest-Budán. Vajon melyik szabó tudna ma cifraszűrt szabni, amolyan száz év előtti magyarnak és melyik női szabó tudna ma olyan krinolinszoknyát csinálni, mint százévelőtti kollégái és kolléganői?